

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI

KALİTE GÜVENCE VE GELİŞTİRME PROGRAMI

2020

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Genel Hükümler	1
Amaç ve kapsam	1
Dayanak.....	1
Tanımlar ve kısaltmalar.....	1
İKİNCİ BÖLÜM.....	2
İç ve Dış Değerlendirmeler	2
İç değerlendirme faaliyeti.....	2
Sürekli izleme faaliyeti.....	2
Dönemsel gözden geçirme faaliyeti	3
Dış değerlendirme faaliyeti	3
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	3
Raporlama ve İzleme.....	3
Dönemsel gözden geçirme faaliyetinin raporlanması ve izlenmesi	3
Dış değerlendirme faaliyetinin raporlanması ve izlenmesi	4
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	4
Yürürlük ve Yürütme	4
Yürürlükten kaldırma	4
Yürürlük	4
Yürütme.....	4
EK-1	5
EK-2	6
EK-3	7
EK-4	8

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Programın amacı, Başkanlık tarafından iç denetim faaliyetlerinin; iç denetimin tanımına, iç denetim mevzuatına, Kamu İç Denetim Standartlarına, meslek ahlak kurallarına, iç denetim rehberlerine, Ticaret Bakanlığı İç Denetim Yönergesine uygun, etkin ve verimli, Bakanlık faaliyetlerine değer katmaya yönelik paydaş beklentilerini karşılayacak şekilde yürütülmesini sağlamak ve iç denetim süreçlerinin sürekli geliştirilmesi konularında üst yönetim ve diğer ilgili taraflara makul güvence vermektir.

(2) Bu Program, iç değerlendirmeler ile dış değerlendirmelerden oluşur ve danışmanlık hizmetleri dahil iç denetim faaliyetlerinin tüm yönlerini kapsar. İç değerlendirmeler sürekli izleme ve dönemsel gözden geçirme faaliyetlerinden, dış değerlendirmeler tam dış değerlendirme ve dönemsel gözden geçirmenin doğrulanması faaliyetlerinden oluşur.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Program, İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 13/A maddesi uyarınca hazırlanmıştır.

(2) Bu Programın hazırlanmasında, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından yayımlanan İç Denetim Kalite Güvence ve Geliştirme Programı ile Kamu İç Denetim Kalite Güvence ve Geliştirme Rehberi referans alınmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Programda geçen;

- a) Bakan: Ticaret Bakanını,
- b) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
- c) Başkan: İç Denetim Birimi Başkanını,
- ç) Başkanlık: Başkan, Başkan Yardımcısı ve iç denetçiler ile büro personelinden oluşan İç Denetim Birimi Başkanlığını,
- d) Danışmanlık faaliyeti: Bakanlığın hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik faaliyetlerin ve işlem süreçlerinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla önerilerde bulunulmasını,
- e) Denetim (güvence) faaliyeti: Etkin bir iç kontrol sisteminin var olup olmadığına; risk yönetimi, iç kontrol sistemi ve süreçlerinin etkin bir şekilde işleyip işlemediğine; üretilen bilgilerin doğru ve tam olup olmadığına; varlıkların korunup korunmadığına; faaliyetlerin etkili, ekonomik, verimli ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine dair Bakanlık içine ve dışına makul güvencenin verilmesini,
- f) Denetim gözetim sorumlusu: Her iç denetim faaliyetinin KİDS'e uygun olarak planlanması, yürütülmesi ve raporlanmasını gözetmek amacıyla Başkan tarafından görevlendirilen kıdemli iç denetçiyi,
- g) İçDen: İç denetim faaliyetlerinin dönemsel gözden geçirilmesinin elektronik ortamda yürütülmesine imkan sağlayan Kamu İç Denetim Yazılımını,
- ğ) İç denetçi: Yönerge ve ilgili mevzuat çerçevesinde iç denetim faaliyetlerini gerçekleştiren merkezi denetim elemanını,
- h) İç denetim: Bakanlığın çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetini,
 - ı) İç denetim rehberleri: Kurul tarafından yayımlanan Kamu İç Denetim Rehberi (KİDR), Kamu Bilgi Teknolojileri Denetimi Rehberi ve Performans Denetimi Rehberini,
 - i) KİDR: Kurul tarafından iç denetim faaliyetlerinin bütün aşamalarına ait yöntem ve esasları belirlemek amacıyla yayımlanan Kamu İç Denetim Rehberini,
 - j) KİDS: Kurul tarafından Uluslararası İç Denetim Mesleki Uygulama Standartları referans alınarak yayımlanan Kamu İç Denetim Standartlarını,

- k) Kurul: İç Denetim Koordinasyon Kurulunu,
l) Meslek ahlak kuralları: Kamu İç Denetçileri Meslek Ahlak Kurallarını,
m) Program: Ticaret Bakanlığı Kalite Güvence ve Geliştirme Programını,
n) Rehber: Kurul tarafından yayımlanan Kamu İç Denetim Kalite Güvence ve Geliştirme Rehberini,
o) Üst yönetim: Bakan, Bakan Yardımcıları ve birim amirlerini,
ö) Yönerge: Ticaret Bakanlığı İç Denetim Yönergesini,
p) Yönetmelik: İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM İç ve Dış Değerlendirmeler

İç değerlendirme faaliyeti

MADDE 4- (1) İç değerlendirme faaliyeti, iç denetim faaliyetlerinin iç denetimin tanımı, iç denetim mevzuatı, KİDS, meslek ahlak kuralları, iç denetim rehberleri ve Yönergeye uygun yürütülmesini sağlamak ve Bakanlık faaliyetlerine değer katmadaki etkinliği ve verimliliği ortaya koymak amacıyla yürütülen değerlendirmedir.

(2) İç değerlendirme faaliyeti, sürekli izleme ve dönemsel gözden geçirme olmak üzere birbiri ile ilişkili iki kısımdan oluşur.

Sürekli izleme faaliyeti

MADDE 5- (1) Sürekli izleme, aşağıda yer alan faaliyetlerden oluşur.

a) Başkan tarafından, iç denetim faaliyetinin ön çalışma, saha çalışması, raporlama aşamalarında düzenlenen çalışma planı ve ekleri, bulgu formları, raporlar iç denetim mevzuatı, KİDS, meslek ahlak kuralları, iç denetim rehberleri, Yönerge ile Başkanlıkça düzenlenen çalışma usul ve esaslarında yer alan düzenlemelere uyum yönüyle rapor gözden geçirme kontrol listesi gibi araçlar kullanılarak gözden geçirilir.

b) Her iç denetim faaliyetinin KİDS'e uygun olarak planlanması, yürütülmesi ve raporlanmasını gözetmek amacıyla Başkan tarafından kıdemli bir iç denetçi denetim gözetim sorumlusu olarak görevlendirilir. Denetimin gözetimi faaliyeti, Yönetmeliğin "Denetimin Gözetimi Faaliyeti" başlıklı 14 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasına uygun olarak yürütülür.

c) Başkan, iç denetimin Bakanlığa değer katma fonksiyonunu daha etkili bir şekilde yerine getirebilmesi ve KİDS'e uyum düzeyinin artırılması amacıyla Başkanlığın işleyişine ilişkin prosedürleri içeren Yönerge ve çalışma usul ve esaslarını iç denetçilerle birlikte hazırlar.

ç) Başkan, Program kapsamında düzenlenen raporlar ve eğitim ihtiyaç analizine dayalı eğitim programları aracılığıyla iç denetçilerin sürekli mesleki gelişimine yardımcı olur; iç denetim programı kapsamında yürütülecek iç denetim faaliyetlerine ilişkin iç denetçi görevlendirmesi yaparken iç denetçilerin yetkinliklerini gözetir ve bu yetkinlikleri geliştirmek için iç denetçilerin mesleki sertifikasyon programlarına katılımını teşvik eder.

d) Başkan tarafından periyodik olarak üst yönetim toplantılarında görüşülen konular ve Bakanlık gündemi hakkında iç denetçiler bilgilendirilir ve yürütülmekte olan görevlerin seyri hakkında iç denetçilerden bilgi alınarak gerekli yönlendirmeler yapılır.

e) İç denetim faaliyetleri sonrası birimlerden alınan geri bildirimler bu faaliyetlerin etkinliğinin artırılması için göz önünde bulundurulur.

(2) İç denetim faaliyetlerinin etkinliği değerlendirilirken iç denetçilerin performansı EK-1'de, Başkanlığın performansı EK-2'de yer alan performans göstergeleri kullanılarak ölçülür; iç ve dış paydaşların memnuniyeti EK-3 ve EK-4'de yer alan anketlerle değerlendirilir.

(3) Program dışı gerçekleştirilen her bir iç denetim faaliyeti için, 100 puanı geçmemek kaydıyla her bir bireysel performans göstergesine 10 puan eklenir. Hedef göstergelerdeki sapmaların nedenleri araştırılır ve iyileştirmeye yönelik gerekli tedbirler alınır.

(4) Uygulama sonuçlarına göre Başkan EK-1, EK-2, EK-3 ve EK-4'de gerekli

değişiklikleri yapabilir.

(5) İç denetçilerin görevleriyle ilgili kişisel gelişim imkanlarının desteklenmesinde ve yurt dışı görevlendirmelerinde performans puanları dikkate alınır.

Dönemsel gözden geçirme faaliyeti

MADDE 6- (1) Dönemsel gözden geçirme faaliyeti, iç denetim faaliyetlerinin iç denetimin tanımına, KİDS'e, meslek ahlak kurallarına ve Yönergeye uyumunun değerlendirilmesi ile Bakanlık faaliyetlerine değer katmadaki etkinliğinin ve verimliliğinin ortaya konulması amacıyla Başkan tarafından görevlendirilen dönemsel gözden geçirme ekibince Kurul tarafından yayımlanan Rehber çerçevesinde yürütülür.

(2) Görevlendirilen dönemsel gözden geçirme ekibinin tarafsızlığı, KİDS ve meslek ahlak kuralları hakkındaki bilgisi, kalite güvence ve geliştirme süreçlerine ilişkin bilgisi, mesleki sertifikasyonu, Bakanlık faaliyetleri hakkındaki bilgisi, insan ilişkileri ve iletişim becerisi, muhakeme ve analiz kabiliyeti, raporlama ve geliştirme önerileri sunma becerisi göz önünde bulundurulur. Aynı kişilerin iki yıl üst üste dönemsel gözden geçirme faaliyetinde bulunmaması esastır.

(3) Dönemsel gözden geçirme faaliyetine her yıl aralık ayı içerisinde başlanır. İç denetim faaliyetlerinin büyüklüğü, gözden geçirmenin planlanan tamamlanma tarihi, çalışmanın kapsamı gibi faktörler de dikkate alınmak suretiyle yıllık iç denetim programlarının hazırlanması sırasında toplam denetim kaynağının en az on iş günü dönemsel gözden geçirme faaliyetine ayrılır.

(4) Dönemsel gözden geçirme faaliyeti İçDen üzerinden yürütülebilir. Bu faaliyetin İçDen üzerinden yürütülmemesi halinde Rehber ekinde yer alan çalışma kağıdı ve rapor şablonları kullanılır.

(5) Dönemsel gözden geçirme ekibi, her iç denetçinin yürütmüş olduğu en az bir denetim veya danışmanlık faaliyetini değerlendirerek faaliyet bazında standartlara aykırılıkları Başkanlık ile paylaşır.

Dış değerlendirme faaliyeti

MADDE 7- (1) Dış değerlendirme faaliyeti, iç denetim faaliyetlerinin iç denetimin tanımına, KİDS'e ve meslek ahlak kurallarına uygunluğunun, iyi uygulama örneklerini kullanım düzeyinin, faaliyetlerin etkinliğinin ve verimliliğinin belirlenmesi amacıyla en az beş yılda bir Kurul tarafından Bakanlık dışından belirlenen nitelikli ve bağımsız dış değerlendirme uzmanlarından oluşan ekip tarafından yürütülür.

(2) Dış değerlendirmeler, "tam dış değerlendirme" veya "dönemsel gözden geçirmenin doğrulanması" şeklinde gerçekleştirilir. Başkanlık tarafından dış değerlendirmelerin "dönemsel gözden geçirmenin doğrulanması" şeklinde yapılmasının yerinde olacağı kararına varılması halinde, bu yöndeki talep Bakanın onayı ile Kurula iletilir.

(3) Dış değerlendirme faaliyeti Kurul tarafından yayımlanan Rehber çerçevesinde yürütülür.

(4) Dış değerlendirme ekibi, her iç denetçinin yürütmüş olduğu en az bir denetim veya danışmanlık faaliyetini değerlendirerek faaliyet bazında standartlara aykırılıkları Başkanlık ile paylaşır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Raporlama ve İzleme

Dönemsel gözden geçirme faaliyetinin raporlanması ve izlenmesi

MADDE 8- (1) Dönemsel gözden geçirme ekibi, değerlendirme sonuçlarına ilişkin dönemsel gözden geçirme raporunu ve çalışma kağıtlarını içeren dosyayı Başkana iletir. Başkan, raporda yer alan her bir tespit ve öneri için yapılacak işlemi, sorumlu olacak kişiyi ve uygulama takvimini içeren bir eylem planı hazırlar. Başkanın, raporda yer alan tespit ve önerilere katılmaması halinde, katılmama gerekçeleri belgelendirilir ve varsa Başkanının uygun

gördüğü alternatif düzeltici işlemlere eylem planında yer verilir. Rapor ve eylem planı Bakana sunulur.

(2) Dönemsel gözden geçirme raporu ile eylem planının bir örneği Bakanın onayını müteakip Kurula gönderilir.

(3) İç denetim faaliyetlerinin KİDS'e uyumlu olması ve dış değerlendirme sonuçlarının da bunu desteklemesi halinde, sonraki dış değerlendirmeye kadar "Kamu İç Denetim Standartlarına uygun olarak yapılmıştır" ibaresi kullanılır.

(4) Rapor sonuçlarına, faaliyet raporu ve dönemsel raporda yer verilir.

Dış değerlendirme faaliyetinin raporlanması ve izlenmesi

MADDE 9- (1) Dış değerlendirme ekibince saha çalışması sonucunda ulaşılan tespit ve öneriler Başkan ile paylaşılır. Başkan tespit, öneri ve KİDS'e uyum düzeyine katılıp katılmadığı konusundaki görüşlerini dış değerlendirme ekibine iletir. Başkanın görüşü ve varsa destekleyici belgeler de dikkate alınarak bu tespit ve önerilerle ilgili gerekli düzeltmeler yapılır.

(2) Dış değerlendirme ekibi değerlendirmenin amacı, kapsamı, yöntemi, çalışma sonucunda ulaşılan tespit ve öneriler ile iç denetimin tanımına, KİDS'e ve meslek ahlak kurallarına uyum düzeyine ilişkin nihai görüşü içeren dış değerlendirme raporunu ve çalışma kağıtlarını içeren dosyayı Kurula sunar.

(3) Kurul tarafından gönderilen dış değerlendirme raporunda yer alan tespit ve önerilere ilişkin; yapılacak işlem, sorumlu olacak kişi ve uygulama takvimini içeren bir eylem planı, Kurula gönderilmek üzere Bakanın onayına sunulur.

(4) İç denetim faaliyetlerinin KİDS'e uyumlu olması ve dönemsel gözden geçirme sonuçlarının da bunu desteklemesi halinde, sonraki dış değerlendirmeye kadar "Kamu İç Denetim Standartlarına uygun olarak yapılmıştır" ibaresi kullanılır.

(5) Rapor sonuçlarına, faaliyet raporu ve dönemsel raporda yer verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlükten kaldırma

MADDE 10- (1) 25.11.2016 tarihli Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Kalite Güvence ve Geliştirme Programı yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Program, Bakanın onayı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Program, Bakan tarafından yürütülür.

BİREYSEL PERFORMANS GÖSTERGELERİ			
GÖSTERGE	HEDEF	ÖLÇÜM YÖNTEMİ	ÖLÇÜM SIKLIĞI
Mesleki Gelişim	100	100-(2 X A) A: Sertifika ile ispatlanan eğitimin 33 saatten az olması halinde 33-alınan eğitim süresi	Yıllık
Azami Mesleki Özen ve Dikkat	100	100-(6 X A) A: İç ve dış değerlendirme sonucu iç denetim faaliyetinde tespit edilen standartlara aykırılık sayısı	Yıllık
Zamanındalık	100	100-(5 X A) A: Süre planında belirtilen ön çalışma, saha çalışması ve raporlama son tarihlerine uyulmaması nedeniyle talep edilen süre uzatım talebi sayısı (Çalışmaların süre planında belirtilen tarihte tamamlanmamış olması halinde süre uzatımı talep edilmemesi, durumu değiştirmez.)	Yıllık
Süreçlerdeki Sorunları Tespit Etme Kabiliyeti	100	$4 \times (5A^2 - 2B^2) / (2A+5B)$ A: Geliştirilen öneri sayısı B: Kabul edilmeyen öneri sayısı (Birden fazla iç denetim faaliyetinin gerçekleştirilmesi halinde, her bir denetim faaliyeti için ayrı hesaplanarak iç denetim faaliyetleri puanlarının aritmetik ortalaması alınır.)	Yıllık
Profesyonellik Kabiliyeti	100	100-(10 X A) A: İç denetim değerlendirme anketinde “gelişime açık” değerlendirilen kriter sayısı	Yıllık
İdari Faaliyetler	100	$\text{İç Denetçi sayısı} / A \times B \times 100$ A: Başkanlıkça katılımcı sağlanması gereken iç denetim faaliyetleri dışındaki toplantı, seminer, konferans, çalışma grubu vs sayısı B: İç denetçinin katıldığı iç denetim faaliyetleri dışındaki toplantı, seminer, konferans, çalışma grubu vs sayısı	Yıllık
Mesleki Faaliyetler	100	10 X A A: Senelik sertifika derecelendirmesine esas puan toplamı (Eğitim, yüksek lisans, yabancı dil ve yöneticilik puanları dikkate alınmaz.)	Yıllık
Performans Ortalaması	100	A / B A: Performans kriterlerinden alınan puanların toplamı B: Performans ölçümü yapılan kriter sayısı	Yıllık

BAŞKANLIK PERFORMANS GÖSTERGELERİ			
GÖSTERGE	HEDEF	ÖLÇÜM YÖNTEMİ	ÖLÇÜM SIKLIĞI
Mesleki Geliştirme	100	A / B A:İç denetçilerin “Mesleki Gelişim” puanı toplamı B:İç denetçi sayısı	Yıllık
Zamanındalık	100	A / B X 100 A: Zamanında kapanış toplantısı yapılan iç denetim faaliyeti sayısı B:Toplam iç denetim faaliyeti sayısı	Yıllık
Bakanlık Faaliyetlerine Sağlanan Katkı	100	A / B A:İç denetçilerin “Süreçlerdeki Sorunları Tespit Etme Kabiliyeti” puanı toplamı B:İç denetçi sayısı	Yıllık
Yetkinlik	100	100-(100 / A X B) A: İç denetçi sayısı B: En az iki sene birimde çalışmasına rağmen uluslararası sertifika sahibi olmayan iç denetçi sayısı	Yıllık
Denetlenen Birim Memnuniyeti	100	A / B A:İç denetçilerin “Profesyonellik Kabiliyeti” puanı toplamı B:İç denetçi sayısı	Yıllık
Personel Memnuniyeti	100	100-A A: “Personel Memnuniyet Anketi”ndeki değerlendirme kriterlerine verilen “gelişime açık” görüş sayısı	Yıllık
Ekonomiklik	100	100-Mutlak(A-90) A:(Harcanan Ödenek/Toplam Ödenek) X 100	Yıllık
Çeviklik	100	100-(5 X A) A: Talep edilen yazıların karşılanmaması nedeniyle alınan tekit yazısı sayısı	Yıllık
Adil İş Yükü Dağılımı	100	100-(A X 5) A= B + C B: İç denetim faaliyetleri dışındaki toplantı, seminer, çalışma grubu vs. sayısının iç denetçi sayısına bölünmesi sonucu çıkan ortalama sayısından, her bir iç denetçiye daha fazla verilen görev sayısı. Ortalamanın tamsayı olmaması halinde üste yuvarlanması sonucu bulunan tamsayı esas alınır. C: İç denetim faaliyetleri dışındaki toplantı, seminer, çalışma grubu vs. sayısının iç denetçi sayısına bölünmesi sonucu çıkan ortalama sayısından, her bir iç denetçiye daha az verilen görev sayısı. Ortalamanın tamsayı olmaması halinde alta yuvarlanması sonucu bulunan tamsayı esas alınır.	Yıllık
Performans Ortalaması	100	A / B A: Performans kriterlerinden alınan puanların toplamı B: Performans ölçümü yapılan kriter sayısı	Yıllık

İÇ DENETİM DEĞERLENDİRME ANKETİ				
İç Denetimin Numarası				
İç Denetimin Konusu				
Birim				
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		GELİŞİME AÇIK	ORTA	İYİ
1	İç denetim ekibinin biriminizle genel iletişim düzeyi			
2	İç denetimle ilgili bilgilerin açılış toplantısında açıklanma düzeyi			
3	İç denetim faaliyeti süresince tespit edilen sorunların ve risklerin biriminizle paylaşılma düzeyi			
4	İç denetim faaliyetinin süreçteki sorunları tespit düzeyi			
5	Tespit edilen sorunların çözümüne ilişkin geliştirilen önerilerin uygunluğu			
6	İç denetim faaliyetinin denetlenen sürece yapmış olduğu katkı düzeyi			
7	İç denetim raporunun anlaşılabilirlik düzeyi			
Varsa eklemek istedikleriniz:				

PERSONEL MEMNUNİYET ANKETİ				
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		GELİŞİME AÇIK	ORTA	İYİ
1	Yapılan toplantıların yapıcılık ve gündeme ilişkinliği			
2	Görevlerin yerine getirilmesinde Başkanlığın sunduğu teknolojik donanım, araç ve gerecin ihtiyacı karşılama düzeyi			
3	İç denetim biriminde işlerin dengeli ve adil dağıtılma durumu			
4	İç Denetim Birimi Başkanının, personelin beklenti ve önerilerini dikkate alma durumu			
5	Personele mesleki ve kişisel gelişime yönelik verilen destek düzeyi			
6	Birim içi sosyal dayanışmayı ve kuruma aidiyet duygusunu pekiştirici etkinliklerin yapılma düzeyi			
7	Mesleki gelişmelerle ilgili bilgilerin personel arasında paylaşılma düzeyi			
Varsa eklemek istedikleriniz:				